

Извештај о раду за 2008. годину

Заједница матичних библиотека Србије, асоцијација основана у циљу изграђивања јединственог библиотечко-информационог система, унапређивања остваривања матичних функција и матичности у библиотекарству, као и унапређивања библиотечко-информационе делатности у библиотекарству у Републици Србији, у 2008. години ангажовала се на остваривању наведених функција као основном оквиру њене делатности.

У 2008. години *Заједница матичних библиотека Србије* одржала је укупно три седнице на којима је разматрала стручне анализе настале на основу праћења стања, потреба и услова рада у библиотечкој делатности; ангажовала се на организацији другог стручно-научног скупа *Библионет*; на штампању зборника радова са одржаног стручно-научног скупа *Библионет 2008.*, на организацији наредног стручно-научног скупа *Библионет 2009.*, на сарадњи са Међународном федерацијом библиотечких удружења и институција; на укључивању јавних библиотека у пројекат *Дигитална библиотека Србије*; на организацији редовног годишњег откупа књига Министарства културе Републике Србије за мрежу јавних библиотека, као и откупа публикација из области друштвених и хуманистичких наука издатих до 2005. године под покровитељством Фонда за отворено друштво, као и другим текућим активностима.

I Стручне теме

Заједница матичних библиотека Србије у 2008. години је разматрала следеће стручне теме:

1. Остваривање матичних функција матичних народних библиотека на територији Републике Србије у 2007. години
2. Просторни услови за рад у јавним библиотекама Републике Србије
3. Издавачка делатност јавних библиотека у Републици Србији

II Организација годишњег стручно-научног скупа *Библионет 2008.*

Библионет је редовна годишња научна и стручна манифестација из области библиотечко-информационе делатности Републике Србије, чији је задатак промоција делатности матичних библиотека организованих у *Заједницу матичних библиотека Србије* и афирмација научно-истраживачког и стручног рада у библиотечко-информационој делатности Републике Србије.

У 2008. години, *Заједница матичних библиотека Србије* усвојила је концепцију другог *Библионета*, као и његову тему: *Библиотечке услуге*. Домаћин у 2008. години била је Градска библиотека Суботица.

На тему другог *Библионета* који је *Заједница* организовала, са темом *Библиотечке услуге*, излагало је 20 библиотекара из Србије, као и гошћа из Бугарске, директор Народне библиотеке *Св. Св. Кирило и Методије*, проф. др Борјана Христова.

Концепција скупа, значајно измењена у односу на прошлогодишњу у организационом и у садржинском смислу, обухватила је четири радне сесије поде-

љене по тематима. Првог дана представљени су токови савременог библиотекарства кроз радове засноване на праћењу најновијих техничких и технолошких достигнућа и могућности њихове примене на библиотечко-информациону делатност. Друга група излаганих радова претежно је садржала примере из непосредног искуства у стручном раду домаћих библиотека. У оквиру сваке радне сесије уприличене су дискусије са циљем да се продубљено, проблемски и критички анализирају идеје представљених радова.

На *Библионету 2008.* представљено је и дело академика Александра Младеновића о коме су говорили проф. др Борјана Христова, Љубица Штављанин – Ђорђевић и проф. др Мато Пижурица.

У оквиру дела програма у коме је, као и претходне године, представљена књига из савремене продукције у области библиотечко-информационе делатности, о књизи Мајкла Хила *Утицај информације на друштво: испитивање њене природе, вредности и употребе* (Београд : Народна библиотека Србије, 2008.) говориле су Ана Савић и Весна Ињац из Народне библиотеке Србије.

Од Министарства културе Републике Србије добијена су средства за штампање зборника радова са скупа. Током године прикупљени су радови учесника и обављене припреме за предају зборника у штампу.

III Постављање веб презентације *Заједнице матичних библиотека Србије*

Остварени су контакти са више предузећа за дизајн и програмирање веб презентација. Израда презентације је поверена предузећу Massvision из Београда које је до децембра 2008. понудило четири идејна решења за нови лого Заједнице, као и идејно решење дизајна почетне странице веб презентације Заједнице.

Припремљен је садржај веб презентације и организован тим сарадника из матичних народних библиотека који ће бити задужени за ажурирање сајта актуелним информацијама из својих библиотека.

IV Сарадња са IFLA-ом

Остварен је низ контаката са седиштем IFLA -е и примљени редовни материјали које IFLA доставља библиотекама чланицама. Редовно су примане све информације са мејлинг листа на које је Заједница пријављена, о чему је Скупштина Заједнице редовно информисана током године.

Директор библиотеке домаћина Библионета 2008., уз председника Заједнице, присуствовала је светском конгресу библиотекарства одржаном у Квебеку.

V Откуп књига Министарства културе за мрежу јавних библиотека Републике Србије

На седницама Скупштине *Заједнице матичних библиотека Србије* редовно су пружане информације у вези са активностима Министарства културе Републике Србије на пројекту редовног годишњег откупа књига за мрежу јавних библиотека.

Вођење пројекта годишњег откупа књига за мрежу јавних библиотека Републике Србије Министарство је, као и у 2007., години поверило Народној библиотеци Србије. Народна библиотека Србије од ове године примењивала је нови модел откупа књига од издавача, као и нови модел расподеле књига у мрежи јавних библиотека, који је подразумевао учешће библиотека у избору наслова. У том смислу, на седницама Скупштине Заједнице, чланови су редовно обавештавани о припремама и току пројекта.

У 2008. години средства намењена откупу књига за мрежу јавних библиотека увећана су за 10.000.000,00 динара.

VI Откуп публикација из области друштвених и хуманистичких наука издатих до 2005. године под покровитељством Фонда за отворено друштво

Заједница матичних библиотека Србије током године је пружала помоћ Народној библиотеци Србије у остваривању заједничког пројекта са Фондом за отворено друштво који се односи на откуп публикација из области друштвених и хуманистичких наука издатих после 2005. године, намењеног матичним народним и универзитетским библиотекама у Србији.

VII Пројекат Дигитална библиотека Србије

Током године *Заједница матичних библиотека Србије* пружила је помоћ Народној библиотеци Србије у оквиру пројекта Дигитална библиотека Србије. Укупан број библиотека које су у сарадњи са националном библиотеком ушле у пројекат дигитализације својих фондова у 2008. години је био 13. Рад на овом питању за сада је још увек пионирски, са тенденцијом да ускоро постане део системског процеса дигитализације укупне културне баштине којим ће координирати Министарство културе Републике Србије.

VIII Организација редовног годишњег стручно-научног скупа Библионет 2009.

Скупштина *Заједнице* усвојила је програмске компоненте наредног стручно-научног скупа *Библионет 2009.*

Именован је Организациони одбор у саставу:

1. Мирко Вуксановић, председник
2. Миљана Зрнић, директор библиотеке домаћина скупа
3. Драгана Милуновић, Народна библиотека Србије, секретар Заједнице

Управни одбор усвојио је следеће програмске компоненте:

1. Скуп ће се одржати у Градској библиотеци *Карло Бијелички* у Сомбору 4. и 5. јуна 2009. године.
2. Тема скупа: *Најбољи пројекти библиотека у Србији 2006 – 2009. године.*
3. Почетак прикупљања пријава објавиће се средином јануара и трајаће до 15. априла 2009. године.
4. УО ће селектирати пријаве и изабрати најбоље пројекте који ће бити приказани на наредном Библионету.
5. Пре почетка скупа биће објављен каталог најбољих пројеката српских библиотека у назначеном периоду, у електронској форми.
6. По први пут на *Библионету* ће бити организована и постер презентација.

Министарству културе поднет је захтев за суфинансирање скупа у висини од 400.000,00 динара. Одобрена су средства у пуном износу.

IX Иновирање подзаконских аката који уређују област полагања стручних испита и област стицања стручних звања у библиотечко-информационој делатности

Управни одбор *Заједнице* именован је радне групе за иновирање подзаконских аката који уређују област стицања стручних звања, као и полагања стручних испита у библиотечко-информационој делатности. Нацрте правилника који регулишу поменуте области, након довршавања њиховог радног текста, директор Народне библиотеке Србије ће доставити Министарству културе Републике Србије.

XI Утврђивање стања противпожарне заштите у матичним народним библиотекама у Србији

Поводом случаја из марта 2008. године, када је изгорела Народна библиотека *Десанка Максимовић* из Власотинца, Скупштина Заједнице је непосредно након тога донела одлуку да се утврди стање противпожарне заштите у библиотекама Србије како би се, на основу снимљеног стања, предузеле одговарајуће мере и предупредили евентуални будући такви случајеви. У периоду од априла до новембра 2008. године сакупљени су извештаји матичних народних библиотека, а о испуњености законских прописа који уређују област противпожарне заштите у њима поднет је извештај Скупштини Заједнице.

XII Стандарди за јавне библиотеке у Србији

Поводом стављања на јавну расправу Нацрта Стандарда за јавне библиотеке у Србији које је израдило Библиотекарско друштво Србије, *Заједница матичних библиотека Србије* је заузела став да је неопходно да се такви стандарди претходно пропишу изменама и допунама *Закона о библиотечној делатности* као подзаконски акт којим би се ближе утврдили услови за рад у библиотекама. Стандарди услова за рад у виду подзаконског акта представљају једини начин да се оснивачи обавежу на обезбеђивање неопходних минималних услова за рад у јавним библиотекама. С обзиром на значај наведене иницијативе, Скупштина Заједнице је мишљења да њени носиоци треба да буду релевантни субјекти стручне библиотекарске заједнице у Србији и то: Народна библиотека Србије, Библиотека Матице српске, Библиотекарско друштво Србије и Заједница матичних библиотека Србије.

XIII Награда Заједнице матичних библиотека Србије

Скупштина *Заједнице матичних библиотека Србије* усвојила је Правилник о Награди *Ђура Даничић*, која ће се додељивати појединцу за целокупан допринос библиотекарству и култури Србије једном годишње и састојаће се од повеље и новчаног износа у висини од 80.000,00 динара.

XIV Административно-техничка питања

Током 2008. године набављен је деловодни печат Заједнице.
Заједница матичних библиотека Србије регистровала се као издавач.

XV Разно

Скупштина *Заједнице* расправљала је о текућим питањима у вези са:

- Подршком Министарства културе Републике Србије пројекту Виртуелна библиотека Србије;
- Новом моделу редовног годишњег откупа књига Министарства културе Републике Србије за мрежу јавних библиотека;
- Редовној годишњој конференцији ИФЛА-е;

Поводом доношења новог Закона о јавним набавкама, председник Заједнице је упутио допис секретару Министарства културе Републике Србије у коме се заложио за изузимање библиотека из система јавне набавке када су у питању књиге и друге публикације.

Председник заједнице иницирао је састанак директора матичних библиотека са надлежним градоначелницима и високим државним

функционерима надлежним за област културе, државне управе и локалне самоуправе и за Национални инвестициони план, и предузео кораке за уговарање наведеног састанка. Идеја је наишла на разумевање министра културе и градоначелника града Београда, који су понудили своју подршку за њену реализацију.

На покренуту иницијативу чланова *Заједнице матичних библиотека Србије*, Заједница је поводом догађаја у вези са покушајем незаконитог смењивања директора библиотеке у Крушевцу упутила апел надлежном градоначелнику.

У жељи да унапреди своју образовну понуду, Народна библиотека Србије припремила је упитник намењен јавним библиотекама са питањима која се односе на утврђивање њихових образовних потреба. Скупштина Заједнице је обавештена да ће резултати евалуације достављених одговора послужити као основ за формирање јединственог и стандардизованог каталога програма стручног усавршавања који ће Народна библиотека Србије понудити јавним библиотекама у Србији.

У 2008. години у пунопрвано чланство у *Заједницу матичних библиотека Србије* примљена је Градска библиотека *Вук Ст. Караџић* из Косовске Митровице.

Председник

Сретен Угричић